

Sygn. akt **II AKa 229/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski (spr.)
Sędziowie:	SA Andrzej Wiśniewski SO del. do SA Małgorzata Jankowska
Protokolant:	sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Barbary Rzuchowskiej

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2016 r. sprawy

M. K. (1)

o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie w dniu 07.09.2012 r. w sprawie IV K 1099/12 Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt III Ko 137/13

I. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę M. K. (1) przekazuje Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. P. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Małgorzata Jankowska Andrzej Olszewski Andrzej Wiśniewski

Sygn. akt II AKa 229/15

UZASADNIENIE

W dniu 5 września 2013 r., M. K. (1) złożył do Sądu Okręgowego w Szczecinie wniosek o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania za niesłuszne zatrzymanie w dniu 7 września 2012 r..

Wyrokiem z dnia 21 września 2015 r., Sąd Okręgowy wniosek oddalił, a w uzasadnieniu orzeczenia wskazał, że od 1 lipca 2015 r. przepisy art. 552 § 1 i art. 552a § 1 i 2 k.p.k. obowiązują w nowym brzmieniu i „brak jest podstaw prawnych do uwzględnienia wniosku M. K. (1) na podstawie przepisów k.p.k.”.

Powyższy wyrok zaskarżył pełnomocnik wnioskodawcy, który zarzucił „obrazę prawa materialnego poprzez niezastosowanie dyspozycji art. 552 § 4 k.p.k. w kształcie sprzed nowelizacji, która weszła w życie 1 lipca 2015 r., w sytuacji gdy wniosek o zadośćuczynienie i odszkodowanie za oczywiście niesłuszne zatrzymanie został złożony 5 września 2013 r., a sprawa nie została rozpoznana w rozsądnym terminie z przyczyn leżących po stronie Sądu meriti”.

W uzasadnieniu apelacji, skarżący m. in. wskazał, że w przedmiotowej sprawie, w dniu 30 czerwca 2016 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie stwierdził przewlekłość postępowania od 19.03.2014 r. do 21 kwietnia 2015 r..

Tak podnosząc, pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o „zmianę orzeczenia we wskazanym zakresie poprzez uwzględnienie wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie”.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się o tyle uzasadniona, że spowodowała kontrolę instancyjną wyroku, a następnie jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Sąd rozstrzygający postąpił w sposób formalny, a jednocześnie nie przeanalizował (a przynajmniej nie opisał takiej analizy w pisemnym uzasadnieniu wyroku), czy nie należy zastosować art. 522 § 4 k.p.k. w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015 r.. Przepisy rozdziału 58 k.p.k. w przeważającej większości nie są przepisami proceduralnymi, ale mają charakter **materialnoprawny**. A więc należało rozważyć, czy poprzez analogiczne stosowanie art. 4 § 1 k.k., rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie nie powinno być oparte na gruncie starych unormowań rozdziału 58 k.p.k., tych sprzed

1 lipca 2015 r.. Sąd Apelacyjny pamięta o orzeczeniach, iż zasada z art. 4 § 1 k.k. nie ma zastosowania do zmian ustawowych na gruncie przepisów procesowych (vide SN w postanowieniu z 31.01.2001 r., V Kz. 130/11 i SA w Katowicach w postanowieniu z 16.10.2013r., II Aka 607/13), ale jeszcze raz należy podkreślić, że w rozdziale 58 k.p.k. tylko art. 554 i art. 558 k.p.k. mają taki (procesowy) charakter.

Ustawodawca nie przewidział wprost rozwiązania sytuacji prawnej, która pojawiła się w przedmiotowej sprawie, albowiem przepisy art. 40 i art. 48 ustawy z 27.09.2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw odnoszą się do innych stanów faktycznych.

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości, że Sąd Okręgowy orzekł po 30 czerwca 2015 r. na skutek **zawinionej** przez siebie przewlekłości postępowania. W tym zakresie, postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 30 czerwca 2015 r. (sygn. II S 7/15) wraz z uzasadnieniem nie pozostawia żadnych innych możliwości interpretacyjnych. Dlatego niestosowne są uwagi Sądu Okręgowego zawarte w końcowej części pisemnego uzasadnienia wyroku z dnia 21 września 2015 r.. To, że sąd co miesiąc zwracał się o akta w niczym go nie usprawiedliwia tym bardziej, że w niniejszej sprawie zbędne do rozstrzygnięcia były całe akta IV K. 1099/12 SR Szczecin Prawobrzeże i Zachód. Wystarczyły odpisy wyroków z dnia 24.09.2013 r. i 14.02.2014 r. (Sądu Okręgowego, jako sądu odwoławczego) oraz prawomocnego postanowienia z dnia 17 października 2012 r. o uznaniu zatrzymania M. K. (1) w dniu 7.09.2012 r. za bezzasadne. Tylko przez rok czasu, sędzia - sprawozdawca nie potrafił wydać właściwego zarządzenia.

Powyższe doprowadziło do sytuacji, że zdaniem Sądu Okręgowego (na skutek niewłaściwego postępowania właśnie przez ten sąd), M. K. (1) stracił podstawę prawną dochodzenia swoich roszczeń. Budzi to sprzeciw Sądu Apelacyjnego,

a także klóci się z uniwersalnymi zasadami poczucia sprawiedliwości. A to, że wnioskodawca uzyskał rekompensatę za „przewlekłość postępowania” nie ma żadnego znaczenia w postępowaniu o zadośćuczynienie i odszkodowanie za bezzasadne (jak wcześniej stwierdził Sąd Rejonowy) zatrzymanie w dniu 7.09.2012 r..

Dlatego powyższy wyrok należało uchylić, a przy ponownym rozpoznaniu sprawy, sąd rozstrzygający w pełni przeanalizuje jakie przepisy należy zastosować.